

PROCORO West-Vlaanderen

Provinciale Commissie voor Ruimtelijke Ordening West-Vlaanderen

Provinciehuis Boeverbos
Koning Leopold III-laan 41
B-8200 Sint-Andries
Tel. 050 40 35 37

Brugge, 15 december 2022
Verslag 249

AGENDAPUNTEN

1. Goedkeuring ontwerp-verslag 247 (10 november 2022) p.02
2. Overzicht van de verschillende planinitiatieven aan de kust..... p.02
3. Toelichting door Prof. Em. Georges Allaert over Staten Generaal Kustgecoro's p.02
4. Vraagstelling en bespreking..... p.02
5. Varia..... p.04

AANWEZIG

• Effectieve leden:

- Dhr. Jan VICTOR	Voorzitter PROCORO
- Dhr. Koen DEWULF	Ondervoorzitter PROCORO - Dienst Vergunningen
- Mevr. Nele DEVRIENDT	Natuurpunt vzw
- Mevr. Katty DE WILDE	Bond Beter Leefmilieu vzw
- Dhr. Johan PARET	Hubertus Vereniging Vlaanderen
- Dhr. Hans MOMMERCY	Boerenbond
- Dhr. Franky VANROOSE	Algemeen Boerensyndicaat
- Mevr. Leen LAUWERS	VRP
- Dhr. Dirk VERTE	VRP
- Mevr. Sophie IDE	Dienst vergunningen – sectie ruimtelijke ordening
- Dhr. Peter NORRO	Dienst MiNaWa
- Mevr. Hannelore MAELFAIT	Leefbaarheid/Welzijn

• Plaatsvervangende leden:

- Mevr. Anuschka DILDICK	ACV
- Dhr. Filip VAN LANCKER	Dienst MiNaWa – cel wonen
- Dhr. Christophe BOVAL	Dienst mobiliteit en infrastructuur

• vertegenwoordigers politieke fractie:

- Mevr. Gerda SCHÖTTE	GROEN

• vaste secretaris

- Dhr. Stephaan BARBERY	Secretaris PROCORO

VERONTSCHULDIGD

• effectieve leden:

- Dhr. Mark DESMET	UNIZO
- Dhr. Jeroen POLLET	ACV
- Mevr. Katrien FEYS	Dienst vergunningen – sectie ruimtelijke ordening
- Mevr. Jelleke ROOMS	Dienst vergunningen – sectie ruimtelijke ordening
- Dhr. Michel GILTE	Westtoer
- Dhr. Koen VANNESTE	Dienst mobiliteit en infrastructuur
- Mevr. Liesbeth VAN DEN BUSSCHE	Dienst onroerend erfgoed
- Dhr. Karel MOENTJENS	Dienst Landbouw

• Plaatsvervangende leden:

- Mevr. Marijke MALFAIT	Dienst Vergunningen – sectie ruimtelijke ordening
- Mevr. Jivannah GODEFROID	Dienst Vergunningen – sectie ruimtelijke ordening
- Dhr. Lieven VEULEMANS	Dienst MiNaWa
- Dhr. Tom DECOCK	POM
- Dhr. Stefaan GHEYSEN	Westtoer
- Dhr. Reinoud VAN ACKER	Dienst Onroerend Erfgoed

• vertegenwoordigers politieke fractie:

- Dhr. Christof DEJAEGHER	CD&V
- Dhr. Simon BEKAERT	Sp.a
- Dhr. Patrick DE KLERCK	Open VLD
- Dhr. Wim AERNOUT	N-VA
- Dhr. Jo VANSTEENKISTE	Vlaams Belang

AFWEZIG

• effectieve leden:

- Dhr. Franky ROELS	ABVV

VERSLAG

De voorzitter opent de vergadering.

1. Goedkeuring ontwerpverslag 247 (10 november 2022)

Er zijn geen opmerkingen.

Het ontwerpverslag wordt met éénparigheid van stemmen goedgekeurd.

2. Overzicht van de verschillende planinitiatieven aan de Kust

De vaste secretaris, Stephaan Barbery, toont het maritiem plan van de zee (federale overheid) en verwijst naar de website van MDK voor de acties voor de kustverdediging 2050. Daarnaast wordt aan de hand van Giswest een overzicht gegeven van de verschillende planinitiatieven aan de kust.

3. Toelichting door Prof. Em. Georgess Allaert over de Staten Generaal Kustgecoro's

Prof. Em. Georges Allaert licht aan de hand van een ppt de Staten Generaal toe van de kustgecoro's. Prof. Em. Georges Allaert is voorzitter van de GECORO van Middelkerke. Aanleiding van het initiatief is de gids Kust en Klimaat van het Departement Omgeving. Hierin wordt aangegeven dat er een gebiedsgerichte aanpak nodig is om de klimaatuitdagingen aan de kust aan te pakken. Het is belangrijk dat de discussie en het overleg ook met de middenveldorganisaties worden gevoerd zodat er van onderuit oplossingen worden aangedragen. Bovendien was in 2022 de wet op de stedenbouw 60 jaar jong. De tekst is tot stand gekomen in overleg met de voorzitters van de kustGECORO's. Momenteel wordt de tekst besproken binnen de GECORO's zelf.

4. Vraagstelling en bespreking

Een lid verwijst naar het INTERREG-project Grenspark Groot Saeftinghe. Hierin worden naast natuurbeheer ook kerngebieden van landbouw in de polders vastgelegd. Is het iets analogoos dat voor de kust nodig is?

Prof. Em. Georges Allaert zegt dat er ook een gebiedsgerichte aanpak voor de kust nodig is. De landbouwers in bijvoorbeeld Middelkerke wachten af. De overheid moet de regisseur zijn van dergelijke aanpak. In Nederland, in Zeeuws-Vlaanderen zijn er reeds initiatieven tot waterberging in samenspraak met de grondeigenaars. In West-Vlaanderen is er de verdere ontwikkeling van het Zwin. De burgerparticipatie is hierbij onvoldoende.

Een ander lid meent dat er al veel interessante boeken zijn geschreven maar er gebeurt weinig op het terrein. Als de tekst niet gedragen wordt door alle geledingen binnen een GECORO dan zal er ook niet veel gebeuren. Is er een einddatum meegegeven voor de besprekingen binnen de GECORO's?

Prof. Em. Georges Allaert antwoordt dat de GECORO's aan de slag zijn met deze tekst sinds september 2022. Er wordt 1 jaar gegeven. 2023 is het jaar van de waarheid. Partijen stellen hun programma's op. Als er 10 % van de tekst wordt opgenomen, is dit al een stap vooruit. In Middelkerke staat de GECORO achter de tekst. Bepaalde passages diende anders geformuleerd te worden. De besturen hebben de tekst ter informatie gehad. In Middelkerke werd de tekst toegelicht aan het beleid. Vroeger gebeurde er niks in Middelkerke. Op heden wordt er werk gemaakt van een beleidsplan ruimte, wordt een hoogbouwnota opgestart. Het is een vooruitgang. Het casino is een geslaagd project waarbij er ook gewerkt is vanuit de natuur, het fysieke en landschappelijke gegeven. Als het casino zou verdwijnen dan blijft er een robuuste duin over.

Een lid erkent de uitdagingen. Er worden reeds veel initiatieven genomen om verschillende visies af te stemmen. Dit geldt voor iedere regio. Er is de gemeentelijke autonomie. Zij nemen initiatieven waarbij vertrokken wordt vanuit lokale problematieken. Door het ruimer te gaan bekijken, kan dit leiden tot principes naar een kader. Het feit dat dit van onderuit komt, maakt het sterk. Het lid gelooft niet om alles met elkaar te combineren om tot 1 visie te komen. In Middelkerke is er het project duin voor dijk. Er was geen enkele klacht van buurtbewoners. Er is het masterplan Westende die tot stand gekomen is met de bevolking en het beleid. Als dit op

verschillende plaatsen wordt gedaan aan de kust, dan zullen we verder geraken dan Vlaanderen, die 1 visie voor de kust opmaakt.

Het lid gelooft sterk in GECORO's en de PROCORO om het draagvlak mee te creëren. In Koksijde zijn er heel wat duinen beschermd. De vraag is: hoe kunnen we deze gebieden met elkaar verbinden? De vraag komt niet vanuit Koksijde zelf waardoor het niet werkt.

Prof. Em. Georges Allaert zegt dat het goed is dat er lokale initiatieven zijn maar dit dient binnen een hoger raamwerk te gebeuren. Dit kan gelijktijdig tot stand komen.

Het lid verwijst naar de Provinciale RUP's Strand en Dijk. Dit vormt een goede basis voor de inrichting van de stranden en de dijken waarbij rekening wordt gehouden met natuurbescherming, recreatie, sport, enz. Met de uitdagingen naar de toekomst toe, zal er een andere vorm van kustverdediging nodig zijn. Via ontwerpend onderzoek met gemeenten kan er een draagvlak gecreëerd worden voor de nieuwe vorm van kustverdediging.

De voorzitter vult aan dat met do's (best practices) en dont's (slechte voorbeelden) dit concreter kan gemaakt worden.

Prof. Em. Georges Allaert beaamt dit en zegt dat dit zeker een toegevoegde waarde kan zijn. Als het sneller concreet is, dan zullen gemeenten sneller overtuigd zijn.

Een ander lid bekent één van de voorzitters te zijn die meegewerkt heeft aan de Staten-Generaal. Er wordt al jaren gewerkt met principes, waar je niet tegen kan zijn. Volgens het andere lid is het goed om met concrete voorbeelden te werken. Zo werd er gevraagd in de GECORO om 2 foto's te bezorgen vanuit de gemeente: ééntje met als voorbeeld 'nooit meer' en ééntje met als voorbeeld 'veel meer' hiervan. Hieruit blijkt dat de principes op verschillende wijze worden bekeken. Het is alleszins hoopvol dat vanuit de jeugdraad mooie voorbeelden werden aangereikt alsook voorbeelden van slechte pleinen met weinig groen, weinig infiltratiemogelijkheden, cafetaria die blijven bestaan ondanks het PRUP, enz. Met teksten is het vaak spieren rollen, het moet ook concreet worden gemaakt.

Het andere lid merkt op dat er weinig staat over de campings. Campings nemen veel ruimtebeslag in. Dit zijn ruimtes voor nieuwe initiatieven.

Prof. Em. Georges Allaert zegt dat dit eruit is gehaald op basis van één GECORO. Campings zijn ook een vorm van sociaal toerisme.

Een lid meent dat de campings sowieso veel kwalitatiever kunnen ingericht worden.

Prof. Em. Georges Allaert beaamt dit. De campings zouden veel meer een parkkarakter moeten aannemen.

De voorzitter zegt dat wat er nu gebouwd of ingericht wordt, er in de komende 40 jaar niet meer aan getornd wordt.

Het lid meent dat dit ook geldt voor alles, ook in de dorpen.

Een ander lid verwijst naar de gemeentelijke beslissingen om vergunningen af te leveren. Er wordt veel gebouwd aan de kust omdat er veel vraag is. De mensen willen aan de kust komen wonen.

Waarom is de kust aantrekkelijk?

Nog een ander lid corrigeert: mensen die er af en toe wonen.

Een lid zegt dat de behoefteberekening via de regionale woningmarkt aangeven dat de groei beperkt is. De bouwwoede gaat voornamelijk over tweede verblijven.

De voorzitter stelt vast dat de kust één van de dichts gelegen vakantiegebieden is met strand en zee oa voor de miljoenen inwoners uit het Ruhrgebied. Dit is ook duidelijk gebleken in corona-tijd.

Het feit dat er meer faciliteiten zijn aan onze kust dan bijvoorbeeld in Noord-Frankrijk wordt door een merendeel van de bevolking geapprecieerd.

Prof. Em. Georges Allaert meent dat er zich een nieuw fenomeen voortdoet: bedrijven die zich inkopen in appartementen voor bijvoorbeeld hun werknemers. Dit wordt gezien als een investering, die ook fiscaal interessant is. Er zou meer onderzoek moeten gebeuren over de effecten hierop. Vroeger waren het meer individuen die een appartement kochten. Als 5 tot 10% permanent bewoond wordt, is dit niet aangenaam om er te wonen.

Een ander lid verwijst naar een vroegere reizende tentoonstelling over toerisme aan de kustlijn internationaal. Het ander lid stelt dat het manifest aangeeft in welke richting er verder moet nagedacht worden, maar dit stopt ook niet aan de grens. Het ander lid leest in het manifest ook vragen aan Vlaanderen en de provincie. Hoe gaat het verder? Wie doet wat? Is de provinciale conceptnota BRWV ook meegegeven aan de GECORO's?

De voorzitter meent dat het een waardevolle oefening zou zijn wie wat doet.

Een lid zegt dat in de uitbouw van de kamstructuur ook het woon/werkverkeer moet meegenomen worden. Ook het openbaar vervoer, de tram is georganiseerd voor de toeristen en niet in functie van woon/werkverkeer.

Prof. Em. Georges Allaert beaamt dit. De hoofdassen van de kamstructuur moeten beter uitgebouwd worden, zodat ook de dorpen in het hinterland vlot kunnen ontsloten worden. De verbinding Middelkerke-Slype moet versneld uitgevoerd worden. In of aan de rand van de badplaatsen moeten transferia er voor zorgen dat er vlot van wagen/fiets kan overstapt worden op openbaar vervoer. Dit betekent dat de tram ook moet inspelen op het woon-werkverkeer door bijvoorbeeld te werken met een sneltramsysteem. De kust is opgedeeld in 3 vervoersregio's terwijl het logisch was dat de kust 1 vervoersregio zou zijn.

Het lid kaart ook aan dat er aan de rand van badplaatsen winkelcentra ontstaan. Dit is geen goede evolutie voor de bewoners. Het genereert ook veel verkeer vanuit het hinterland.

Prof. Em. Georges Allaert vindt het logisch dat er een concentratie komt van winkels. De infrastructuur blijft evenwel hetzelfde. Bovendien moet er over gewaakt worden dat het centrum de belangrijkste plaats blijft om te winkelen, te flaneren, enz. Het is echter typisch in Vlaanderen dat eerst de activiteiten er komen en dan pas volgt de infrastructuur. In Hoog-Kortrijk zijn er heel wat activiteiten, is er het algemeen ziekenhuis. Pas nu wordt er over nagedacht om een noord-zuid-as uit te bouwen voor het openbaar vervoer. In Grenoble zijn er boulevards met openbaarvervoerslijnen naar het centrum. Het openbaar vervoer als hefboom van ruimtelijke ontwikkelingen mag niet onderschat worden. Met de komst van tram 1 naar Evergem, zijn er in Evergem heel wat ontwikkelingen gebeurd.

Een ander lid meent dat er aan de kust ook veel bewoners vertrekken naar het hinterland. Ze hebben de middelen niet om ter plaatse te blijven wonen. Door de hoogbouw is er een verdringingseffect.

Prof. Em. Georges Allaert vindt het belangrijk dat er ook een toegevoegde waarde wordt gecreëerd. Naast huisvesting is er ook nood aan voorzieningen, tewerkstelling voor jongeren. Anders blijven de jongeren ook niet. ICT-bedrijven kunnen perfect gecombineerd worden met appartementen door ze bijvoorbeeld in de sokkel op het gelijkvloers te voorzien. Prof. Em Georges Allaert beaamt dat de betaalbaarheid een belangrijk element is in het debat.

De voorzitter wil eindigen met een uitsmijter: de energievoorzieningen. Het toekomstig gebruik van waterstof zal planologisch heel wat gevolgen hebben: de mobiliteit, andere vorm van landbouwvoertuigen,... dit is denken in transitie. Deze afslag is nog niet genomen.

Prof. Em. Georges Allaert zegt dat er reeds in 2006 plannen waren voor een waterstoffabriek. Er was kapitaal voor verdere research. Ook de Lijn heeft reeds met waterstof geëxperimenteerd met éénzelfde motor (op gas). Het beleid is daar niet mee ingestapt.

De voorzitter stelt de vraag of het wel de goede oplossing zal zijn.

Prof. Em Georges Allaert meent dat er geen aarzeling mag zijn om dit verder te exploreren.

Een lid verwijst naar de eerste windmolens op zee in 2006. Op heden hebben we de discussie over Ventilus. Met andere woorden in 2006 heeft men er toen ook niet over nagedacht.

Een ander lid vraagt zich af waarom hier waterstof moet geproduceerd worden? En is dit praktisch wel haalbaar om dit verder in te zetten?

Prof. Em Georges Allaert zegt dat Seveso en het ontploffingsgevaar mee een rol zal spelen in hoeverre het beleid hierop wil inzetten.

De voorzitter dankt Prof. Em. Allaert voor de boeiende toelichting en om in te gaan op de vragen vanuit de PROCORO.

5. Varia

De volgende vergadering gaat door op donderdag 12 januari met voorstel van het jaarprogramma. Aansluitend is er de nieuwjaarsreceptie.

Er wordt afscheid genomen van waarnemend lid Gerda Schotte, die de PROCORO veel heeft bijgewoond alsook de daguitstappen.

De vaste secretaris
Stephaan Barbery

De voorzitter
Jan Victor